

Obsah

Nejčastěji citované předpisy.....	11
Úvod	12
METODICKÁ ČÁST.....	15
I. VÝKLAD K ZÁKONU O ÚČETNICTVÍ	16
1. Legislativní úprava účetnictví v České republice a navazující právní předpisy pro podnikatele	16
1.1 Zákon o účetnictví	16
1.2 Vyhláška pro podnikatele.....	19
1.3 České účetní standardy.....	20
1.4 Vazba účetnictví na obchodní právo	21
1.5 Vztah zákona o daních z příjmů k účetnictví	23
2. Vymezení účetních jednotek a jejich členění do kategorií	29
2.1 Účetní jednotky a vedení podvojného účetnictví podnikatelů.....	29
2.2 Členění účetních jednotek do kategorií – účetní povinnosti a osvobození	31
2.2.1 Kategorie účetních jednotek	31
2.2.2 Základní účetní povinnosti účetních jednotek podle kategorií a případné úlevy	35
3. Základní účetní povinnosti a zásady při vedení podvojného účetnictví....	37
3.1 Základní povinnosti při vedení podvojného účetnictví.....	37
3.2 Účetní metody, účetní principy a zásady	39
4. Účetní období a zdaňovací období.....	44
4.1 Účetní období u pokračující účetní jednotky.....	44
4.2 Účetní období u zúčastněných obchodních korporací při přeměně	46
4.3 Zdaňovací období	47
5. Povinnost vedení účetnictví, otevírání a uzavírání účetních knih	49
5.1 Povinnost vedení účetnictví (vznik a zánik).....	49
5.2 Otevírání účetních knih	51
5.3 Uzavírání účetních knih	52
6. Rozsah vedení účetnictví a účetní knihy	54
6.1 Rozsah vedení účetnictví.....	54
6.2 Účetní knihy a účtové rozvrhy v soustavě podvojného účetnictví	57

7. Účetní závěrka a rozsah sestavení účetní závěrky	58
7.1 Typy účetních závěrek.....	58
8. Účetní záznamy, účetní doklady a další písemnosti	60
8.1 Účetní záznamy	60
8.2 Účetní doklady.....	64
8.3 Úschova účetních písemností a dalších účetních záznamů	66
9. Oceňování v účetnictví	68
9.1 Obecně	68
9.2 Ocenění k okamžiku uskutečnění účetního případu (v průběhu roku)....	68
9.3 Ocenění k rozvahovému dni	72
10. Inventarizace majetku, závazků a průkazné dokládání ztrát aktiv.....	75
10.1 Pojem „inventarizace“	75
10.2 Periodické a průběžné inventarizace	77
10.3 Inventarizační rozdíly.....	78
10.4 Průkazné doložení ztrát, zničení a likvidace majetku	81
11. Odpovědnost za vedení účetnictví a pokuty (sankce) za porušení zákona o účetnictví	83
 II. ÚČETNÍ METODY A POSTUPY ÚČTOVÁNÍ PŘI VEDENÍ PODVOJNÉHO ÚČETNICTVÍ PODNIKATELŮ	 88
1. Charakteristika vyhlášky o vedení podvojného účetnictví pro podnikatele.....	88
1.1 Předmět vyhlášky	88
1.2 Účetní jednotky podléhající vyhlášce	88
1.3 Struktura a obsah vyhlášky	89
2. Struktura směrné účtové osnovy pro podnikatele podle vyhlášky a účtový rozvrh.....	90
2.1 Členění a formální uspořádání směrné účtové osnovy pro podnikatele.....	90
2.2 Účtový rozvrh účetní jednotky	92
3. Dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek (stálá aktiva).....	107
3.1 Třídění a vykazování dlouhodobého hmotného majetku v účetnictví	107
3.2 Vykazování a oceňování hmotných movitých věcí.....	109
3.3 Pozemky, stavby a technické zhodnocení	112
3.3.1 Nemovité věci	112

3.3.2	Právo stavby	114
3.3.3	Den uskutečnění převodu vlastnictví k nemovité věci	116
3.3.4	Technické zhodnocení staveb a jiného dlouhodobého majetku	116
3.3.5	Úplatně nabytá věcná břemena	118
3.3.6	Uvedení dlouhodobého hmotného majetku do užívání a zařazení do aktiv	119
3.4	Dlouhodobý nehmotný majetek	121
3.4.1	Vymezení, třídění a vykazování dlouhodobého nehmotného majetku v účetnictví	121
3.4.2	Nehmotné výsledky vývoje.....	123
3.4.3	Software a ocenitelná práva.....	124
3.4.4	Goodwill	125
3.4.5	Povolenky na emise a preferenční limity	125
3.5	Vlastnické právo a ekonomické vlastnictví dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v účetnictví.....	129
3.6	Ocenění dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku	130
3.6.1	Ocenění pořizovací cenou	130
3.6.2	Ocenění vlastními náklady	136
3.6.3	Ocenění reprodukční pořizovací cenou	136
3.7	Pořízení, odpisování a vyřazení dlouhodobého majetku.....	137
3.7.1	Pořízení nehmotného a hmotného dlouhodobého majetku včetně poskytnutých záloh či závdavků	137
3.7.2	Odpisování nehmotného a hmotného dlouhodobého majetku.....	138
3.7.3	Snížení hodnoty (znehodnocení) dlouhodobého majetku	143
3.7.4	Vyřazení dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	146
3.8	Prodej - nákup - pacht obchodního závodu.....	148
3.8.1	Nákup obchodního závodu (z pohledu kupujícího)	148
3.8.2	Prodej obchodního závodu (z pohledu prodávajícího)	153
3.8.3	Pacht obchodního závodu	154
3.9	Analytická evidence dlouhodobého majetku	156
4.	Zásoby.....	157
4.1	Obecná část - vymezení zásob.....	157
4.2	Oceňování zásob	158
4.2.1	Nakupované zásoby	158
4.2.2	Zásoby vytvořené vlastní činností.....	160
4.2.3	Testování na snížení hodnoty zásob	163
4.3	Způsoby a postupy účtování zásob	164
4.3.1	Způsob A evidence zásob.....	164

4.3.2	Způsob B evidence zásob	166
4.3.3	Digitální měny a jejich účtování	167
4.3.4	Inventarizace a manka a škody.....	168
5.	Dlouhodobý a krátkodobý finanční majetek (cenné papíry, podíly, směnky, zlato a drahé kovy)	170
5.1	Klasifikace cenných papírů v účetnictví a jejich zachycení v účetnictví.....	170
5.2	Ocenění cenných papírů a obchodních podílů.....	175
5.2.1	Ocenění cenných papírů a podílů k okamžiku pořízení, resp. nabytí	175
5.2.2	Ocenění cenných papírů a podílů ke konci rozvahového dne	176
5.3	Způsob vypořádání rozdílu mezi oceněním ke dni pořízení a oceněním k rozvahovému dni	180
5.3.1	Cenné papíry k obchodování a ostatní (realizovatelné) cenné papíry	180
5.3.2	Vypořádání rozdílu z ocenění ekvivalencí u majetkových účastí.....	182
5.4	Účtování a vykazování výnosů z cenných papírů a podílů	183
5.4.1	Výnosy z majetkových cenných papírů a podílů.....	183
5.4.2	Výnosy (úroky) z dluhových cenných papírů.....	185
5.5	Praktická část - účtování o cenných papírech (účetní provedení z hlediska právnické osoby - držitele cenného papíru)	186
5.6	Směnky	188
5.6.1	Směnky - jejich oceňování ke dni nákupu nebo vystavení směnky k rozvahovému dni	189
5.6.2	Prodej, resp. postoupení směnek, eskont a úročení	190
5.7	Zlato, drahé kovy a drahé kameny	193
6.	Zúčtovací vztahy - pohledávky a závazky.....	193
6.1	Obecná část	193
6.2	Oceňování pohledávek a závazků	195
6.3	Zánik závazků a pohledávek	196
6.4	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	197
6.5	Dohadné účty aktivní a pasivní.....	198
6.6	Účetní opravné položky k pohledávkám po lhůtě splatnosti	202
6.7	Zákonné opravné položky k pohledávkám po splatnosti a odpis pohledávek	203
6.7.1	Základní východiska pro daňový postup při odpisu a tvorbě zákonných opravných položek	203
6.7.2	Odpis pohledávek.....	204

6.7.3	Základní režimy pro tvorbu a čerpání zákonných opravných položek k pohledávkám	205
6.8	Vklady pohledávek do dceřiné společnosti	210
7.	Náklady, výnosy a jejich časové rozlišení.....	212
7.1	Náklady, výnosy a výsledek hospodaření.....	212
7.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	213
7.2.1	Obecná část	213
7.2.2	Časové rozlišení nákladů a výnosů	214
7.2.3	Časové rozlišování nákladů a výnosů v cizí měně.....	220
8.	Rezervy	221
8.1	Obecná část	221
8.2	Zákonné rezervy	222
8.3	Účetní rezervy.....	228
8.4	Účtování o rezervách	230
9.	Pokles hodnoty majetku (úprava hodnot aktiv)	231
10.	Kurzové rozdíly – ocenění majetku v cizích měnách	234
10.1	Obecná část	234
10.2	Druhy používaných kurzů v průběhu účetního období	235
10.3	Účtování kurzových rozdílů	237
10.3.1	Účtování kurzových rozdílů v průběhu účetního období	238
10.3.2	Účtování kurzových rozdílů při uzavírání účetních knih	239
10.4	Příklady účtování kurzových rozdílů	242
11.	Účtování mezd, zdravotního a sociálního pojištění	244
12.	Přijaté dotace, dary a jejich účtování	245
13.	Daň z přidané hodnoty	251
13.1	Obecná charakteristika DPH a účtování.....	251
13.2	Účtování uskutečněných zdanitelných plnění a záloh.....	253
13.3	Cizí měna při účtování o DPH.....	254
14.	Finanční leasing hmotného majetku a nájemné (z pohledu nájemce)	256
15.	Účtování v kapitálových společnostech	262
15.1	Vymezení základních pojmů.....	262
15.2	Účtování při vzniku obchodní společnosti (zahajovací rozvaha a náklady před založením společnosti)	263

15.3 Peněžité a nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností.....	264
15.3.1 Peněžité vklady do kapitálových obchodních společností.....	264
15.3.2 Nepeněžité vklady do kapitálových obchodních společností	266
15.3.3 Zvyšování základního kapitálu u kapitálových obchodních společností.....	269
15.3.4 Ážio a příplatky mimo základní kapitál	272
15.4 Snižování základního kapitálu	273
15.5 Rozdělování zisku a jiných vlastních zdrojů u kapitálových společností	275
15.6 Záloha na podíl na zisku a její účtování a vykazování	277
15.7 Výsledek hospodaření minulých let.....	279
16. Účtování individuálního podnikatele	280
17. Splatná a odložená daň z příjmů	281
17.1 Obecně	281
17.2 Splatná daň z příjmů a rezerva na daň z příjmů	282
17.3 Odložená daň z příjmů	283
17.4 Účtování daně z příjmů ve veřejných obchodních společnostech	291
III. ÚČETNÍ ZÁVĚRKA A UZAVÍRÁNÍ ÚČETNÍCH KNIH.....	292
1. Uzavírání účetních knih a daň z příjmů	292
1.1 Postupy při uzavírání účetních knih	292
1.2 Otevírání a uzavírání účetních knih	294
2. Účetní závěrka	296
2.1 Vymezení účetní závěrky, druhy účetních závěrek a rozvahový den.....	296
2.2 Obsah a rozsah řádné účetní závěrky	298
2.3 Rozvaha a výkaz zisku a ztráty	299
2.3.1 Obecné vymezení rozvahy a výkazu zisku a ztráty, rozsah a formální pravidla pro jejich sestavování.....	299
2.3.2 Události po rozvahovém dni.....	303
2.3.3 Srovnatelnost za běžné a minulé účetní období v účetních výkazech.....	304
2.3.4 Účetní výkazy s vazbou položek na účtovou osnovu (rok 2023)	308
2.4 Příloha k účetní závěrce	320
2.4.1 Obecně	320
2.4.2 Rozsah a struktura přílohy pro podnikatele.....	322
2.4.3 Obsah přílohy pro podnikatele	323

2.5	Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	338
2.6	Přehled o peněžních tocích	339
2.7	Sestavení a odevzdání účetní závěrky.....	340
3.	Výroční zpráva – obsah, způsob zveřejnění a audit.....	342
3.1	Výroční zpráva a její obsah u malých a středních účetních jednotek.....	342
3.2	Výroční zpráva a její obsah u emitentů cenných papírů obchodovaných na burze	344
3.3	Zpráva o vztazích.....	347
3.4	Způsoby zveřejňování údajů z účetní závěrky a z výroční zprávy	347
3.5	Audit (ověření) účetní závěrky a výroční zprávy	351
4.	Přehled o peněžních tocích (cash flow).....	355
4.1	Úvod.....	355
4.2	Struktura a členění peněžních toků na činnosti (funkce).....	358
4.2.1	Základní struktura peněžních toků.....	358
4.2.2	Peněžní toky z provozní činnosti.....	359
4.2.3	Peněžní toky z investiční činnosti.....	359
4.2.4	Peněžní toky z finanční činnosti.....	360
4.2.5	Vykazování specifických položek v přehledu o peněžních tocích	361
4.3	Metody vykazování peněžních toků z provozní činnosti.....	363
4.4	Zdroj informací cash flow a analytická evidence	364
4.5	Souhrnný příklad na přehled o peněžních tocích (nepřímá metoda)	367
5.	Konsolidovaná účetní závěrka	388
5.1	Obecná část.....	388
5.2	Vymezení konsolidačního celku	392
5.3	Konsolidační pravidla	394
5.4	První konsolidovaná účetní závěrka a rozdíl po první konsolidaci	395
5.5	Metody a systém konsolidace	396
5.6	Charakteristika metod konsolidace	397
5.6.1	Metoda plné konsolidace	397
5.6.2	Poměrná metoda konsolidace.....	398
5.6.3	Metoda ekvivalence.....	398
5.6.4	Vyloučení vzájemných operací	399
5.6.5	Konsolidovaná rozvaha a konsolidovaný výkaz zisku a ztráty	400

PŘÍLOHOVÁ ČÁST - ÚČETNICTVÍ	401
Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví	402
Vyhláška č. 500/2002 Sb.	457
České účetní standardy - přehled	516
PŘÍLOHOVÁ ČÁST - DAŇOVÉ ZÁKONY	607
Zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů	608
Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů	632
Pokyn D-34	903
Pokyn D-32	936
Pokyn D-334	941
Pokyn GFŘ D-59	947
Vyhláška č. 467/2022 Sb.	1001
Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty	1003
Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojímu zdanění	1195